ДЗЯРЖАЎНАЯ ЎСТАНОВА
«СЛУЦКАЯ РАЁННАЯ ЦЭНТРАЛЬНАЯ БІБЛІЯТЭКА»
АДДЗЕЛ АБСЛУГОЎВАННЯ І ІНФАРМАЦЫІ
СЕКТАР ІНФАРМАЦЫЙНА-БІБЛІЯГРАФІЧНАЙ РАБОТЫ

ПАМЯТНЫЯ ДАТЫ КАЛЕНДАРА, 2026
г. Слуцк, Слуцкі раён

Слуцк, 2025

Зямля мая, пад небам сінявокім
Красуешся і вабіш чысцінёй.
Чаруюць лёгкакрылыя аблокі…
Маё натхненне ты і гонар мой.
О, як багата колераў і красак –
І акрыляе думак маладосць.
Душы маёй і сэрца абавязак
Любіць і славіць гэту прыгажосць.

Ганна Міклашэвіч

Слуцк — горад з багатай гісторыяй, яркай культурай і асаблівай атмасферай. Веліч і славу горада стваралі многія пакаленні случчан, людзі розных прызванняў і прафесій. Многія з іх з’яўляюцца юбілярамі 2026 года. Юбілейным будзе гэты год і для шэрага арганізацый, устаноў і прадпрыемстваў Случчыны.

Спіс уключае пералік дат, якія адлюстроўваюць асноўныя падзеі і факты з жыцця краю, юбілейныя даты дзеячаў, месца нараджэння, жыццё ці дзейнасць якіх звязаны з краем. Даты жыцця асоб даюцца ў новым каляндарным стылі, пасля даты нараджэння ўказваецца месца нараджэння. Спіс прызначаны ў дапамогу арганізацыі краязнаўчай работы, бібліятэкарам, работнікам музеяў, а таксама ўсім, хто цікавіцца мінулым і сучасным Слуцкага краю.

Пачынаецца спіс з інфармацыі ў храналагічнай паслядоўнасці аб падзеях. Далей прадстаўлена інфармацыя аб персаналіях таксама ў храналагічнай паслядоўнасці.

Асновай для стварэння спіса «Памятныя даты календара 2025, г. Слуцк, Слуцкі раен» з’яўляюцца звесткі з наступных выданняў:

Архітэктура Беларусі : энцыкл. даведнік / рэдкал. : А. А.Воінаў [і інш.]. – Мінск : Беларуская Энцыклапедыя, 1993. – 620 с.

Асветнікі зямлі Беларускай, X – пачатак XX ст. : энцыкл. даведнік / [рэдкал. : Г. П. Пашкоў (гал. рэд.) і інш.]. – 2-е выд. – Мінск : Беларуская Энцыклапедыя, 2006. – 492 с. : фат., іл.

Беларуская мова : энцыклапедыя / Беларуская Энцыклапедыя ; пад рэд. А. Я. Міхневіча. – Мінск : Беларуская Энцыклапедыя, 1994. – 654 с. : фат., іл.

Беларуская энцыклапедыя : у 18 т. / Беларуская Энцыклапедыя ; рэдкал. : Г. П. Пашкоў (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск : Беларуская Энцыклапедыя, 1996–2004. – 18 т.

Беларускі фальклор : энцыклапедыя : у 2 т. / рэдкал. : Г. П. Пашкоў (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск : Беларуская Энцыклапедыя, 2005–2006. – 2 т.

Беларускія пісьменнікі : біябібліягр. слоўнік : у 6 т. / Ін-т імя Я. Купалы АН Рэспублікі Беларусь, Беларуская энцыклапедыя; рэдкал. : А. В. Мальдзіс [і інш.]. – Мінск : Беларуская Энцыклапедыя, 1992–1995. – 6 т.

Беларусь : энцыкл. даведнік / Беларуская Энцыклапедыя ; рэдкал. : Б. І. Сачанка (гал. рэд.) [і інш.] ; маст. М. В. Драко, А. М. Хількевіч. – Мінск : Беларуская Энцыклапедыя, 1995. – 799 с. : фат., іл.

Видлога, В. С. Слуцк : по старым адресам / В. С. Видлога ; Государственное учреждение "Слуцкий краеведческий музей". – Минск : Беларуская навука, 2019. – 196, [2] с.

Волкаў, М. А. Замкі і фартэцыі Радзівілаў на беларускіх землях у XVI — пачатку XVIII ст. / Мікола Волкаў ; Нацыянальная акадэмія навук Беларусі, Інстытут гісторыі. – 2-е выд. – Мінск : Беларуская навука, 2021. – 214, [1] с.

Волкаў, М. А. Слуцк на старых планах / Мікалай Волкаў ; навук. рэд. Д. В. Лісейчыкаў. – Мінск : Беларусь, 2017. – 159 с.

Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. /рэдкал. : Г. П. Пашкоў (гал.рэд.) [і інш.]. – Мінск : Беларуская энцыклапедыя, 2006. – 2 т.

Жук, А. У. Слуцкая літаратурная даўніна : імёны, творы, кнігі / Анатоль Жук. – Мінск : Колорград, 2025. – 255 с., [6] л. іл., партр., факсім.

Марціновіч, А. Случчына. Старонка міла і багата / Алесь Марціновіч. - Мінск : Беларусь, 2019. – 159 с. – (Падарожжа па родным краі).

Минская область : энциклопедия : в 2 т. / редкол. : Л. Ф. Крупец, Г. П. Пашков [и др.]. – Минск : Беларуская Энцыклапедыя, 2007. - 2 т.

Памяць : гіст.-дакум. хроніка Слуцкага р-на і г.Слуцка : у 3 кн. – Мінск : БЕЛТА, 2000–2015. – 3 т.

Регионы Беларуси : энциклопедия : в 7 т. / редкол. : В. В. Андриевич (гл. ред.) [и др.]. - Минск : Беларуская Энцыклапедыя імя П. Броўкі, 2016–2017. – 7 т.

Республика Беларусь : энциклопедия: в 6 т. / редкол. : Г. П. Пашков (гл.ред.) [и др.] – Минск : Беларуская энцыклапедыя, 2005–2008. – 6 т.

Родчанка, Р. В. Случчыне : выбраныя творы / Рыгор Родчанка ; укладанне, каментарыі А. У. Жука. – Мінск : Колорград, 2025. – 566, [1] с., [6] л. іл.

Рэлігія і царква на Беларусі : энцыкл. даведнік / [рэдкал. : Г. П. Пашкоў (гал. рэд.) [і інш.] ; маст. А. А. Глекаў]. – Мінск : Беларуская Энцыклапедыя, 2001. –366 с. : фат., іл.

Случтина. История и современность / Слуцкий районный исполнительный комитет. – Минск : БЕЛТА, 2011. – 96 с.

Случчына: ілюстраваны летапіс краю / гал. рэд. Г. М. Галаватая ; рэд. А. В. Жыбуль. – Мінск : БЕЛТА, 2016. – 200 с.

Случчына. Памнажаем створанае = Слутчина. Умножаем созданное = Slutsk region. Increasing the previous achievements / [аўтар тэксту З. Д. Шклянік ; рэдкалегія: У. Л. Гога і інш. ; фота: В. В. Ражкоў]. – Мінск : Колорград, 2022. – 97, [2] с.

Спортивная энциклопедия Беларуси / редкол. : Г. П. Пашков (гл. ред.) [и др.]. – Минск : Беларуская Энцыклапедыя, 2005. – 503 с. : фот.

Ціткоўскі, І. А. Мастацтва Случчыны : гісторыя, імёны, творы / Ігар Ціткоўскі. – Мінск : Тэхналогія, 2019. – 211 с.

Ціткоўскі, І. А. Слуцк. Гісторыя горада ў помніках архітэктуры / Ігар Ціткоўскі. – Мінск : Смэлтак, 2015. – 318 с.

Энцыклапедыя гісторыі Беларусі : у 6 т. / Беларуская Энцыклапедыя ; рэдкал. : Г. П. Пашкоў (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск : Беларуская Энцыклапедыя, 1993–2003. – 6 т.

Энцыклапедыя літаратуры і мастацтва Беларусі : у 5 т. / рэдкал. : І. П. Шамякін (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск : Беларуская Савецкая Энцыклапедыя, 1984–1987. – 5 т.

Этнаграфія Беларусі : энцыклапедыя / Беларуская Савецкая Энцыклапедыя ; рэдкал. : І. П. Шамякін (гал.рэд.) [і інш.]. – Мінск : Беларуская Савецкая Энцыклапедыя, 1989. – 575 с. : фат., іл.

Слуцк:
падзеі і час

910 гадоў з часу ўпамінання г.Слуцка ў «Аповесці мінулых гадоў» як горада Тураўскай зямлі (1116г.).

585 гадоў з часу атрымання Слуцкам граматы на Магдэбургскае права (1441г.).

440 гадоў назад пачало сваю дзейнасць у Слуцку Прэабражэнскае праваслаўнае царкоўнае брацтва (1586г.)

405 гадоў з часу першых звестак пра аптэку ў Слуцку (1621г.).

365 гадоў з пачатку дзейнасці ў Слуцку манастыра бернардзінцаў (1661 – 1832гг.).

320 гадоў назад гарады **Слуцк** і Нясвіж былі ўзяты шведскімі войскамі падчас Паўночнай вайны (1706г.).

280 гадоў назад створана слуцкая капэла музыкантаў (прыдворны аркестр князя Гераніма Фларыяна Радзівіла) (1746г.).

275 гадоў назад пры двары слуцкага князя Радзівіла створаны прафесійны тэатр (1751-1760гг.), адзін з першых тэатраў Беларусі.

270 гадоў назад пры тэатры Радзівіла адкрылася балетная школа (1756г.).

250 гадоў назад Слуцк быў пазбаўлены Магдэбургскага права (1776г.).

235 гадоў назад Слуцкае княства было скасавана. Слуцк стаў цэнтрам Случарэцкага павета Навагрудскага ваяводства (1791).

230 гадоў назад Мінскае намесніцтва было перайменавана ў губернію, а з 13 уездаў створаны 10 паветаў: Мінскі, Ігуменскі, Бабруйскі, Рэчыцкі, Мазырскі, Пінскі, **Слуцкі,** Вілейскі, Дзісненскі, Барысаўскі (1796г.).

180 гадоў назад у Слуцку пабудавана першая паштовая станцыя (1846).

180 гадоў назад закончана будаўніцтва Маскоўска-Варшаўскай шашы, якая пралягла праз Слуцк (1846г.).

130 гадоў назад у Вільні выйшла з друку кніга Ф.Ф. Серна-Салаўевіча «Древнерусский город Слуцк и его святыни» (1896г.).

130 гадоў назад пачата будаўніцтва чыгуначнай лініі Асіповічы – Слуцк (1896).

130 гадоў назад у Слуцку пачаў працаваць фотасалон віцебскага мешчаніна Саміра Юхніна (1896).

120 гадоў з часу фальклорна-этнаграфічнай экспедыцыі А. К. Сержпутоўскага ў Слуцкі і Мазырскі паветы (1906г.).

115 у в. Покрашава пабудаваны спіртзавод (1911).

105 гадоў назад ў в. Пуцяты арганізавана першая ў Слуцкім павеце сельскагаспадарчая камуна імя К. Маркса, рэарганізаваная ў 1925 г. у аднайменны калгас (красавік 1921).

105 гадоў назад пачала выходзіць газета «Плуг і молат» (лістапад 1921г. – студзень 1922), якая раней мела назву «Молат і плуг».

100 гадоў назад выйшаў з друку паэтычны зборнік «Слуцкія песняры» членаў Слуцкай філіі літаратурнага аб’яднання «Маладняк» (1926г.).

90 гадоў назад ў Слуцку пачаў працаваць прафесійны калгасна-саўгасны тэатр (1936–1941гг.).

90 гадоў назад створана Слуцкая лясная гаспадарка (ліпень1936г.).

85 гадоў з пачатку акупацыі Случчыны нямецка-фашысцкімі захопнікамі (27 чэрвеня 1941г.).

80 гадоў назад пачаў працаваць радыёвузел (1946г.).

80 гадоў назад першых навучэнцаў прыняла вячэрняя (зменная) сярэдняя школа №1 (1946г.).

70 гадоў назад першых вучняў прыняла сярэдняя школа № 3 (1956г.).

70 гадоў назад у склад Слуцкага раёна ўвайшлі Грэскі, Першамайскі, Мусіцкі, Труханавіцкі сельсаветы былога Грэскага раёна (1956).

65 гадоў назад першую прадукцыю выпусціў льнозавод (1961г.) (цяпер – ААТ «Слуцкі льнозавод»).

65 гадоў назад створана будаўніча – мантажнае ўпраўленне у вёсцы Грэск (1961г.) (цяпер – ААТ «ПМК – 71»).

60 гадоў назад Слуцк быў узнагароджаны Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета БССР (1966г.).

60 гадоў назад ўведзена званне «Ганаровы грамадзянін горада Слуцка» (1966г.).

60 гадоў назад першых вучняў прыняла сярэдняя школа № 6 (1966г.) (цяпер – Дзяржаўная ўстанова адукацыі «Сярэдняя школа № 6 г. Слуцка»).

55 гадоў назад у в. Грэск адкрылася першая ў раёне дзіцячая музычная школа (1971 г.) (цяпер – ДУА «Грэская дзіцячая школа мастацтваў»).

55 гадоў назад першую прадукцыю выпусціў Слуцкі піваварны завод (1971г.).

45 гадоў назад на рацэ Случ каля вёскі Рудня пабудавана вадасховішча (1981 г.).

40 гадоў назад пачаў дзейнічаць фізкультурна-аздараўленчы комплекс «Дэльфін» (1986) (цяпер – спартыўны комплекс «Дэльфін»).

35 гадоў назад пабудаваны гандлёвы цэнтр «Слуцк» (1991) (цяпер – КУП «Універмаг “Слуцк”».

35 гадоў назад у в. Гацук адкрыта дзіцячая музычная школа (1991г.) (цяпер – Дзяржаўная ўстанова адукацыі «Гацукоўская дзіцячая школа мастацтваў»).

30 гадоў з часу адкрыцця гарадскога Дома культуры моладзі на вуліцы Галавашчанкі ў Слуцку (18 жніўня 1996 г.) (цяпер – Цэнтр культуры і вольнага часу ДУК «Слуцкі гарадскі Дом культуры»).

30 гадоў назад у Слуцку адкрыты помнік воінам, якія загінулі ў Афганістане (18 кастрычніка 1996 г.).

25 гадоў з часу выхаду з друку другога тома кнігі «Памяць: гісторыка-дакументальная хроніка Слуцкага раёна і г. Слуцка» (красавік 2001 г.).

25 гадоў з часу адкрыцця філіяла «Побыт і заняткі сялян Слуцкага павета XIX – пачатку XX стагоддзяў» (2001г.), які ў 2006 годзе перайменаваны ў філіял «Музей этнаграфіі» дзяржаўнай ўстановы «Слуцкі краязнаўчы музей»

20 гадоў з часу выхаду з друку фотаальбома «В граде Слуцке. Слуцкие пояса» (2006 г.).

15 гадоў з часу першага выпуска тэлепраграмы «Слуцк TV» (1 ліпеня 2011 г.).

15 гадоў з часу выхаду з друку фотаальбома «Слуцк. Падарожжа ў часе» – сумеснага творчага праекта Слуцкага краязнаўчага музея, ААТ

«Слуцкі цукроварафінадны камбінат» і выдавецтва «Літаратура і Мастацтва» (верасень 2011г.).

15 гадоў назад у Слуцкай раённай цэнтральнай бібліятэцы адбылася прэзентацыя факсімільнага выдання Слуцкага Евангелля (2011).

10 гадоў назад у Слуцку быў устаноўлены помнік княгіне Анастасіі Слуцкай, якая ў пачатку 16 ст. узначаліла абарону г. Слуцка ад татарскага нашэсця (13 верасня 2016 г.). Аўтар помніка – скульптар С. Л. Аганаў.

10 гадоў назад на вуліцы Магістральнай у Слуцку быў асвечаны паклонны крыж храма Паісія Святагорца (12 ліпеня 2016).

Асобы ў гісторыі краю

545 гадоў з пачатку княжання ў Слуцку **Сямёна II Міхайлавіча Алелькавіча** (1460–1505), гады княжання: 1481–1505гг.

495 гадоў з дня нараджэння **Алелькавіча Юрыя** (каля 1531 – 9.11.1578), князя слуцкага, дзяржаўнага і ваеннага дзеяча ВКЛ, удзельніка Лівонскай вайны 1558–1583 гг., мецэната.

450 гадоў з пачатку дзейнасці ў Слуцку храніста, гісторыка, паэта, філосафа, дзеяча беларускага Адраджэння **Мацея Стрыйкоўскага** (21.03.1547 – 1593), аўтара самага значнага з яго твораў «Хронікі польскай, літоўскай, жамойцкай і ўсёй Русі», напісанай ў Слуцку пры двары князя Юрыя II Юр'евіча Алелькавіча ў 1576 – 1578г.

375 гадоў з дня нараджэня **Капіевіча (Капіеўскі) Іллі Федаравіча** (1651 – 1714), асветніка, перакладчыка, кнігавыдаўца, літаратара, паслядоўніка Ф. Скарыны, які адзін з першых распрацаваў для ўсходніх славян навуковую тэрміналогію па многіх галінах ведаў. Вучыўся ў Слуцкай кальвінісцкай гімназіі, дзе атрымаў пасаду лектара.

130 гадоў з дня нараджэння **Кіш Алены Андрэеўны** (1896, па іншых крыніцах 1889, м. Раманава (цяпер аг. Леніна – 1949), майстра дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва, аўтара самаробных дываноў.

130 гадоў з дня нараджэння **Міхаіла Іосіфавіча Караля** (1896, в. Лядна – 1970), кандыдата гістарычных навук, удзельніка Першай сусветнай, Грамадзянскай і Вялікай Айчыннай войнаў.

100 гадоў з дня нараджэння **Крапчана Барыса Шоламавіча** (1926, г. Слуцк – 1996), паэта.

Студзень

100 гадоў з дня нараджэння **Шубы Паўла Паўлавіча** (**15.01**.1926, в. Танежыцы – 4.09.2000), мовазнаўца, доктара філалагічных навук, акадэміка Беларускай акадэміі адукацыі, заслужанага дзеяча навукі Беларусі, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1998г), удзельніка Вялікай Айчыннай вайны.

65 гадоў з дня нараджэння **Станкевіча Сяргея Леанідавіча** (**17.01**.1961, г. Слуцк), танцоўшчыка, заслужанага артыста Беларусі.

135 гадоў з дня нараджэння **Бранявіцкага Пятра Сямёнавіча** (**28.01**.1891, г. Слуцк – 4.04.1949), генерал-маёра, удзельніка грамадзянскай і Вялікай Айчыннай войнаў.

Люты

95 гадоў з дня нараджэння **Пратасені Івана Міхайлавіча** (**1.02**.1931, в. Знамя – 22.03.2022), мастака, майстра акварэлі і кніжнай графікі, мастака Дзяржтэлерадыё БССР, мастацкага рэдактара выдавецтваў «Ураджай», «Беларуская

Савецкая Энцыклапедыя», часопіса «Работніца і сялянка».

95 гадоў з дня нараджэння **Русака Васіля Паўлавіча** (**1.02**.1931, в. Ячава – 25.09.1987), генерал-маёра, намесніка старшыні Камітэта дзяржаўнай бяспекі БССР.

105 гадоў з дня нараджэння **Корбута Віктара Пятровіча** (**13.02**.1921, в. Квасынічы – 24.07.1996), удзельніка Вялікай Айчыннай вайны, падпалкоўніка, начальніка кафедры Вышэйшага ваеннага аўтамабільнага вучылішча ў Чалябінску.

Сакавік

70 гадоў з дня нараджэння **Лістапада Мікалая Ізмаілавіча** (**3.03**.1956, в. Захараўка), беларускага вучонага ў галіне тэлекамунікацыйных сістэм і камп'ютарных сетак, доктара тэхнічных навук.

80 гадоў з дня нараджэння **Скварцовай Тамары Уладзіміраўны** (**9.03.**1946, в. Бялевічы), актрысы, заслужанай артысткі Рэспублікі Беларусь.

105 гадоў з дня нараджэння **Барысаўца Канстанціна Федаравіча** (**11.03**.1921, в. Знамя – 2011), беларускага вучонага ў галіне жывёлагадоўлі, доктара эканамічных навук, прафесара, заслужанага работніка сельскай гаспадаркі Беларусі.

95 гадоў з дня нараджэння **Міська Паўла Андрэевіча** (**14.03**.1931, в. Старцавічы (цяпер – в. Знамя) – 9.06.2011), беларускага пісьменніка, перакладчыка, драматурга.

120 гадоў з дня нараджэння **Торыка Мікалая Антонавіча** (**15.03**.1906, в. Перавоз, Слуцкі павет (цяпер Капыльскі р-н) – 15.04.1999), ваеннага дзеяча, генерал-маёра берагавой службы, віцэ-адмірала, удзельніка савецка-фінляндскай вайны 1939-1940 гг., Вялікай Айчыннай вайны, кавалера ордэна Леніна, ганаровага грамадзяніна горада Слуцка.

205 гадоў з дня нараджэння **Красоўскага Антона Якаўлевіча** (**18.03**.1821, г. Слуцк – 25.04.1898), педагога, урача, аднаго з заснавальнікаў аперацыйнага акушэрства і гінекалогіі ў Расіі.

90 гадоў з дня нараджэння **Башуры Генадзя Сцяпанавіча** (**29.03**.1936, в. Некрашы), вучонага, фармаколага, доктара фармакалагічных навук, прафесара, заслужанага дзеяча навукі і тэхнікі Украіны.

220 гадоў з дня нараджэння **Каржанеўскага Іосіфа Іванавіча** (**31.03**.1806, г. Слуцк – 21.05.1870), вучонага ў галіне хірургіі і інфекцыйных хвароб, доктара медыцынскіх навук, прафесара, аўтара шматлікіх навуковых прац па пытаннях лячэння сыпнога тыфу, пераломаў, артапедыі.

Красавік

105 гадоў з дня нараджэння **Валынца Мікалая Іванавіча (3.04.**1921, в. Цялевічы – 1.03.2003), жывапісца, майстра пейзажа, аднаго з лепшых партрэтыстаў Беларусі, стваральніка галерэі партрэтаў Герояў Савецкага Саюза, вядомых дзеячаў культуры, удзельніка Вялікай Айчыннай вайны.

85 гадоў з дня нараджэння **Лесніковіча Анатоля Іванавіча** (**3.04**.1941, в. Рачкавічы – 05.02.2019), вучонага-фізікахіміка, акадэміка НАН Беларусі, вынаходніка СССР, заслужанага работніка адукацыі Беларусі, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі (2012г.).

125 гадоў з дня нараджэння **Філіповіча Арцёма Мікітавіча** (**6.04**.1901, в. Еўлічы – 28.12.1961), вучонага-інфекцыяніста, члена-карэспандэнта АМН СССР, доктара медыцынскіх навук, прафесара.

70 гадоў з дня нараджэння **Варанцова Валерыя Леанідавіча** (**07.04.**1956, пас. Дзесятак Валагодскай вобл. (Расія)), заслужанага работніка фізічнай культуры і спорту Беларусі, лаўрэата рэспубліканскага конкурсу «Настаўнік года», выдатнік народнай адукацыі Рэспублікі Беларусь.Працаваў настаўнікам фізічнай культуры ў Замосцкай і Селішчанскай школах Слуцкага раёна. З 1980 г. працуе ў СШ № 10 г. Слуцка.

105 гадоў з дня нараджэння **Гапановіча Віктара Якаўлевіча** (**15.04**.1921, в. Серадняκі – 2009), вучонага ў галіне отарыналарынгалогіі, доктара медыцынскіх навук, выдатніка аховы здароўя, педагога.

80 гадоў з дня нараджэння **Кошаля Пятра Агеевіча** (**20.04**.1946, г. Слуцк), паэта, перакладчыка.

105 гадоў з дня нараджэняя **Трухан (Тоўсцік) Таццяны Лукінічны** (**22.04**.1921, г. Слуцк), кандыдата педагагічных навук, аўтара звыш 40 навуковых прац.

130 гадоў з дня нараджэння **Самусевіча Сцяпана Арцёмавіча** (**24.04**.1896, в. Вялікая Сліва – 23.12.1968), удзельніка Першай сусветнай і грамадзянскай войнаў, савецка-фінляндскай вайны 1939–1940 гг., Вялікай Айчыннай вайны.

Май

115 гадоў з дня нараджэння **Ліхадзіеўскага Сцяпана Іванавіча** (**9.05**.1911, в. Барок – 13.02.1979), паэта, перакладчыка, крытыка, літаратуразнаўца, доктара філалагічных навук.

135 гадоў з дня нараджэння **Фядзюшына Анатоля Уладзіміравіча** (**11.05**.1891, г. Слуцк – 10.03.1972), вучонага ў галіне заалогіі і паразіталогіі, паляўніцтвазнаўства і аховы прыроды, заслужанага дзеяча навук Расіі, па праекце якога створаны Бярэзінскі біясферны

запаведнік, заснавальніка заагеаграфіі Беларусі, доктара біялагічных навук, прафесара.

115 гадоў з дня нараджэння **Віткі Васіля (сапр. Крысько Цімох Васільевіч)** (**16.05**.1911, в. Еўлічы – 5.07.1996), паэта, празаіка, драматурга, крытыка, педагога, заслужанага дзеяча культуры Беларусі, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1972).

85 гадоў з дня нараджэння **Акуловіча Леаніда Міхайлавіча** (**19.05**.1941, в. Малоткова), вучонага ў галіне машынабудавання, вынаходніка СССР, доктара тэхнічных навук, лаўрэата прэміі Савета Міністраў Беларусі (1991), прэміі НАН Беларусі (2005).

90 гадоў з дня нараджэння **Чарнаглазавай Раісы Андрэеўны** (**26.05**.1936, г. Слуцк – 4.06.2014), гісторыка-дакументаліста, даследчыка пытанняў гісторыі Беларусі перыяду Вялікай Айчыннай вайны, аўтара і складальніка навуковых і навукова-папулярных кніг і альбомаў, адной з буйнейшых музеязнаўцаў Беларусі.

280 гадоў з дня нараджэння **Лойка Антона** (**31.05**.1746, г. Слуцк – 1801), танцоўшчыка і балетмайстра, саліста прыдворнага тэатра Радзівілаў у Нясвіжы, педагога, аўтара шэрагу пастановак балетаў.

Ліпень

100 гадоў з дня нараджэння **Лазарука Міхаіла Арсеньевіча** (**5.07**.1926, в. Ушаловічы – 15.11.2000), літаратуразнаўца, педагога, крытыка, акадэміка НАН Беларусі і АПН СССР, доктара філалагічных навук (1970), прафесара (1971), замежнага члена Расійскай акадэміі адукацыі.

75 гадоў з дня нараджэння **Дасаевай Таццяны Мікалаеўны** (**27.07**.1951, в. Старцавічы (цяпер – в. Знамя), крытыка, літаратуразнаўца.

150 гадоў з дня нараджэння **Ярэміча Аляксанда Парфіравіча** (**31.07**.1876, г. Слуцк – 25.04.1920), вучонага ў галіне хірургіі, доктара медыцынскіх навук, аднаго з першаадкрывальнікаў унутрывеннага наркозу, ўдзельніка Беларускага таварыства па аказанні дапамогі пацярпелым ад вайны ў Петраградзе, культурна-грамадскага дзеяча.

Жнівень

140 гадоў з дня нараджэння **Гуткоўскага Мікалая Макаравіча** (**2.08**.1886, в. Забелы – 8.02.1938), юрыста і грамадскага дзеяча, навуковага супрацоўніка Інбелкульта, выкладчыка БДУ.

125 гадоў з дня нараджэння **Уласаўца Аляксандра Ігнатавіча** (**8.08**.1901, в. Лапацічы – 23.01.1945), удзельніка партызанскага руху ў грамадзянскую вайну 1918-1920 гг., удзельніка Вялікай Айчыннай вайны, Героя Савецкага Саюза.

90 гадоў з дня нараджэння **Русак Валянціны Паўлаўны** (**08.08**.1936, Яраслаўская вобл. (Расія)), Заслужанага будаўніка Беларусі (1973), Ганаровага грамадзяніна Слуцкага раёна (2009). З 1958 г. прымала ўдзел у будаўніцтве цукроварафінаднага, сельскабудаўнічага камбінатаў, льнозавода, спартыўна-аздараўленчага комплексу «Дэльфін», жылля, дзіцячых садоў і іншых аб'ектаў у Слуцку.

80 гадоў з дня нараджэння **Марціновіча Алеся (Аляксандра Андрэевіча)** (**18.08**.1946, в. Казловічы), літаратуразнаўца, крытыка, публіцыста, журналіста, краязнаўца, празаіка, заслужанага дзеяча культуры Беларусі, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя К. Каліноўскага (1998г.), Нацыянальнай літаратурнай прэміі (2016), аўтара кнігі «Случчына. Старонка міла і багата» (2019).

85 гадоў з дня нараджэння **Анатоля Васільевіча Клязовіча** (**27.08**.1941, в. Вялікая Сліва – 05.11.2000), мастака па інтэр'еры, жывапісца, афарміцеля інтэр'ераў краязнаўчых музеяў у Слуцку і Салігорску.

80 гадоў з дня нараджэння **Башуры Андрэя Мікалаевіча** (**29.08**.1946, в. Гуляева), беларускага гаспадарчага дзеяча, кандыдата тэхнічных навук, поўнага кавалера знака «Шахцёрская слава», лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі, ганаровага грамадзяніна г. Салігорска.

Верасень

85 гадоў з дня нараджэння **Уладзіміра Барысавіча Кунтыша** (**02.09.**1941, в. Лапацічы), беларускага вучонага ў галіне цеплатэхнікі, доктара тэхнічных навук, член-карэспандэнта Міжнароднай энергетычнай акадэміі, акадэміка Міжнароднай акадэміі холаду.

90 гадоў з дня нараджэння **Рубанава Аляксандра Сяргеевіча** (**12.09**.1936, г. Слуцк – 23.07.2003), вучонага-фізіка, акадэміка НАН Беларусі, заслужанага дзеяча навукі Беларусі, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1976) і Дзяржаўнай прэміі СССР (1982).

115 гадоў з дня нараджэння **Зайца Уладзіміра Іванавіча** (**22.09**.1911, в. Гацук – 5.07.1980), арганізатара і кіраўніка камуністычнага падполля і партызанскага руху ў Мінскай вобласці ў Вялікую Айчынную вайну.

Кастрычнік

130 гадоў з дня нараджэння **Гапановіча Дзмітрыя Апанасавіча** (**26.10**.1896, в. Танежыцы – 29.11.1952), генерал-лейтэнанта, удзельніка грамадзянскай і Вялікай Айчыннай войнаў.

115 гадоў з дня нараджэння **Лобана Міколы (Мікалая Паўлавіча)** (**27.10**.1911, в. Чапліцы – 28.11.1984), пісьменніка, мовазнаўца, кандыдата філалагічных навук, заслужанага работніка

культуры Беларусі, лаўрэата Літаратурнай прэміі імя І.Мележа (1985).

Лістапад

95 гадоў з дня нараджэння **Людмілы Аляксееўны Ілюкевіч (10.11.**1931, в. Лучнікі), кандыдата хімічных навук, аўтара звыш 40 публікацый і навуковых артыкулаў.

155 гадоў з дня нараджэння **Тэраўскага Уладзіміра Васільевіча** (**23.11**.1871, мяст. Раманава Слуцкага павета (цяпер аг. Леніна) – 10.11.1938), харавога дырыжора, кампазітара і фалькларыста, збіральніка беларускіх народных песень, стваральніка аднаго з першых беларускіх харавых калектываў (Мінск).

Снежань

80 гадоў з дня нараджэння **Кабушкіна Мікалая Іванавіча** (**13.12**.1946, в. Сярагі), вучонага-эканаміста, педагога, доктара эканамічных навук, заслужанага работніка адукацыі Беларусі.

85 гадоў з дня нараджэння **Дубінкі Вячаслава Андрэевіча** (**17.12**.1941, г. Слуцк – 10.08.2010), пісьменніка, аўтара краязнаўчых фотанарысаў, дзеяча народнага мастацтва («выцінанка»).

125 гадоў з дня нараджэння **Астапені Паўла Васільевіча** (**27.12**.1901, в. Маглышы – 13.11.1981), вучонага-гігіеніста, доктара медыцынскіх навук, заслужанага дзеяча навукі Беларусі.

Памятныя даты календара, 2026.

г.Слуцк, Слуцкі раён

Складальнік: С. І. Сарагавец

Рэдактар: Л. В. Гурыновіч

Камп’ютэрны набор: С. І. Сарагавец

**223610 г.Слуцк,
вул.Капыльская, 2а
Дзяржаўная ўстанова
«Слуцкая раённая
цэнтральная бібліятэка»
e-mail: info@slucklib.by**